

Ahmet Eyüce'nin Ardından...

1 974 senesinin Eylül ayı benim KDMM Akademisinden ayrılıp İzmir'e geldiğim yıl. Bir anda çok zengin/donanımlı akademik gençlikle bir arada oldum İzmir'de. Hem Buca hem Alsancak Mimarlık Bölümlerinde birlikte çalıştığım benim için çok önemli asistan arkadaşlarımdan biri Ahmet Eyüce idi. Atak, heyecanlı, yaratıcı, pratik zekalı Ahmet Eyüce ile hem Buca ve hem de Alsancakta Yapı ve Temel Tasarım derslerinde birlikte çalışıyordum. Göksel, Özen, Erdemir, Kubilay, Aybars ve sonradan aramıza katılan Deniz ve Nesil bu gurubun, her biri bir şeyler üretmek, bilgiler aktarmak için birbirleriyle yarışan gençleriydi. Onlar için ÇOK ZENGİN/DONANIMLI AKADEMİK GENÇ tanımını kullanmak bence daha iyisini bulamadığım bir tanımlama. Ahmet ve Özen ODTÜ Mimarlık Fakültesi mezunu olarak farklı bir anlayışı sergiliyorlardı. Ahmet Eyüce ile doktora, Özen Eyüce ile Y.Lisans çalışmasını yaptık. Ahmet daha önce Şehircilik alanında Y.Lisansını tamamlamıştı. Doktorayı Yapı Ana Bilim dalında yapmasını onun bilgi çeşitliliği merakının bir yanı olarak tanımlayabilirim. Aynı çeşitlilik merakının devamı Bina Ana Bilim Dalında hem Doçent hem Profesörlüğünü tamamlamış olmasını gösterebilirim.

Doktora sonrasında, Suudi Arabistan deneyimi, Hem Fransızca, hem İngilizce dillerindeki hakimiyeti Allah vergisi yeteneği Akademik araştırmalarında çok hızlı sonuçlar almasının nedeniydi. Varmak istediği her kademeye hızla vardı.

Birlikte yaptığımız çalışmalarda kurgu mahareti, hızla outline oluşturabilmesi, sonuca varmadaki kestirimci zekası, bilimsel çalışmalarda yaratıcılığı bugün geldiği ve bıraktığı mirasın niteliğinin oluşmasına neden olmuştur.

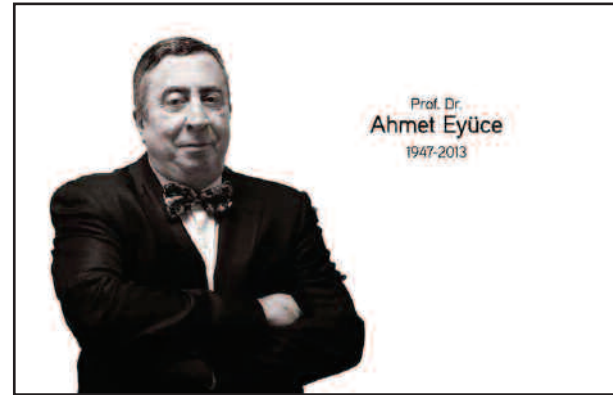
İYTE kuruluşu aşamasındaki gayretleri, Bahçeşehir Üniversitesinde yorucu tempo ile üniversiteye kattıkları bugün gözle görülebilen önemli çalışmaları olarak söyleyebiliriz. Özellikle Bahçeşehir Üniversitenin dışı açılmasındaki gayretleri bir yönetici Dekan ve Profesör olarak hep hatırlanacak hem de bıraktığı yayınları genç arkadaşlara yeni ufuklar açmayı sürdürecektir.

Mimarlık camiası ve Mimarlık Eğitim alanının değerli bir bireyini kaybettik, Sayın Prof. Dr. Ahmet Eyüce Akademik dünyamız için yeri zor dolacak değerli bir bilim adamıydı.

Ahmet Hoca için söylenecek çok şey var, onu tanıyanlara onu yeniden anlatmaya gerek yok. Sohbeti, şakaları, esprileri hep akıllarda kalacak, mutlaka bir yerde Ahmet Hoca olsaydı şöyle söyler, böyle yapardı denilecek.

En son demem gereken; böyle bir akademisyenin Doktora Babası olarak onunla gurur duyma hakkımı saklı tutuyor, Allahtan rahmet, değerli ailesine ve camiamıza başsağlığı diliyorum. ■

Necati Şen, Prof. Dr., Mühendis Mimar

Prof. Dr. Ahmet Eyüce

20 Ocak 1947'de İzmir'de dünyaya gelen Eyüce, İzmir Dumlupınar İlkokulu, İzmir Saint Joseph Fransız Ortaokulu ve İzmir Atatürk Lisesi'ni bitirdi. ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde Mimarlık Lisans, EÜ Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarını tamamladı. Ege Üniversitesi (1973-81), Cidde KAAU (1981-88), DEÜ Mimarlık Fakültesi (1988-95), İYTE Mimarlık Fakültesi'nde (1995-2004) öğretim görevi ve idari görevler aldı. 1995 yılında Profesör olan Ahmet Eyüce, İYTE Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü kuruluş çalışmalarını yürüttü ve Bölüm Başkanı olarak görev aldı. Halen Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nde dekanlık ve öğretim üyeliği görevini sürdürmekteydi.

Singapur, Malezya, Suudi Arabistan, ABD ve birçok Avrupa ülkesinde bilimsel toplantılara katılıp, konferanslar veren Eyüce'nin, yurt içinde ve dışında yayınlanmış çalışmaları bulunmaktadır. 1992-2000 yılları arasında Ege Mimarlık Dergisi yayın kurulu üyesi olan Eyüce, İzmir Mimarlar Odası'nın çeşitli komisyonlarında da aktif görev almıştır. İYTE döner sermayesi kapsamında, Ahmet Eyüce başkanlığındaki grup tarafından hazırlanan akvaryum projesi 1998 Ulusal Mimarlık Ödülü almıştır. 1999-2004 yılları arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne danışmanlık yapmıştır. 2012 yılında da UNESCO Venedik Ofisi Bilimsel Komite üyeliğine seçilmiştir. Kendisi de mimar olan Özen Eyüce ile evli ve Deniz Eyüce'nin babasıdır.

Mimarca yaşanan bir ömrün ardından, 9 Ağustos 2013'te arkasında pek çok mimari proje, yetiştirilmiş mimar ve güzel dostluklar bırakarak aramızdan ayrıldı.

2 O yıl önce başlayan mimarlık eğitimim süresinde öğrencisi olduğum Hocam..

Öğrencisi olmaktan gurur duyduğum Sevgili Hocam..

İlk kez O'ndan 2. sınıfta Mimari Proje dersini almıştım.

Kolay değildi Ahmet Eyüce'nin öğrencisi olmak.

Donanımlı olacaksın. Hazırlanacaksın O'nun dersine.

O'ndan önce gelecek, bekleyeceksin. Yok öyle sonradan sınıfa gelmek..

Soracağı sorulara cevap verebilmek için çalışacaksın.

Farklı bakış açıları yakalayacaksın.

Ve projende de mutlaka bir 'mavi boncuk' olacak.

Ne güzel, ne heyecan dolu bir yolculuktu Ahmet Eyüce'nin öğrencisi olmak.

Ne büyük bir keyifti.

Verdiği hayat öğretileri, en az bize verdiği eğitim kadar değerliydi...

3.sınıftayken, 4. sınıflarla ders almak durumunda kalmış, seçmeli ders olarak '20. Yüzyıl Mimarlığı'nı tercih etmiştim. Ahmet Hocam öyle akıcı anlatır, öyle güzel sunumlar yapardık, en çok sevdiğim ders olmuştu. Yetmedi bir yıl sonra, kendi ders kredilerim dolmuş olmasına rağmen '20. Yüzyıl Mimarlığı' dersine tekrar devam ettim. İki yıl üst

üste bu dersi alan belki de tek öğrencisiyimdir. Ders notlarımı hala saklarım.

Ahmet Eyüce ile beraber bir grup öğretmen ve öğrenci olarak akşamları üç-beş defa toplanan, yemeğe çıkan şanslı mimarlık öğrencilerinden biriydim. Hocamla kadeh de tokuşturduk, eğlendik de , sabahladık da..Bize hayat öğretileri hep devam etti..

Biz öğrencilerine sunduğu bir yol vardı Sevgili Hoca'mın. Bir Mimar nasıl olmalı, nasıl düşünmeli, yaşam şekli ne olmalı? Nasıl çalışmalı? Ben bu yolda yürümeye çalışanlardan biri oldum hep.

Yaptığım her mimarlık işinde, buldum ya da bulamadım ama 'mavi boncuk' hep hedefim oldu.

Benden sonraki genç mimarlara ben de 'mavi boncuk' konseptini aktarmaya çalıştım, çalışıyorum..

Ve Sevgili Hocam..

Ansızın gitmenle bizlerde büyük bir boşluk oldu. Sallandık. Toparlanmaya çalışıyoruz.

Umarım gittiğin yerde mutlu ve huzurlusundur..

Şunu bilmeni isterim ki Hocam, Seni hiç unutmayacağım.

Eski öğrencilerinden. ■

Yelda Hızıroğlu Tuna, Mimar

D okuz Eylül Mimarlık Bölümü'nde, 202 konut projesinde Ahmet hoca ile çalışmıştık seneler önce. Önüne konmuş olan paftadaki konutun, birbirine tamamen eşit akslara yerleştirilmiş mekanlarını eleştirdi haklı olarak. Salonla yatak odası aynı ölçülerde mi olmalıydı? Öğrenci kendini savundu: "hocam her şeyi tam akslara yerleştirdim, çok düzgün oldu geometrisi, cepheleri, taşıyıcı sistemi." "Tamam evladım da, malsahibi: 'Benim banyom salon büyüklüğünde, ama olsun benim evim akslara oturuyor' diye mi avutacak kendisini?"

Konu neydi hatırlamıyorum ama bir derste "lüksün geri dönüşü yoktur." dedi ve örnek verdi. "Ben artık Renault 9 Broadway kullanıyorum, camları düğmeye basınca açılıyor, kimse artık bana kol çevirerek cam açtıramaz."

Ustaların bizi doğru anlayıp anlamadıkları ile ilgili bir olay yanlış hatırlamıyorsam ODTÜ'deki bir inşaatta başından geçmişti. Ustaya 120'lik pencereleri kare olarak tarif etmiş, yerlerini göstermiş ama pencereler nedense dikdörtgen yapılmış. Sebebini sormuş, tartışmışlar ve sonunda adamcağız patlamış: "hocam niye kıızıyorsun işte ölçelim bak 120cmx170cm, tam kare!" ■

Ayşe Banu Aydın, Mimar

D oktora danışmanımdı. Doktora sonrasında çağırdı Yüksek Teknoloji'ye, iş arkadaşı olduk.

Birlikte gezilere de gittik, atölye çalışması da yaptık, yemekler de yedik ve hep rakı içtik. Dokuz Eylül'de iken iki arabalı bir grup olarak Bursa gezisi yapmıştık. Ahmet abi ile aynı odada kalıyorduk. Sabah dönüp de bakınca çok şaşırmıştım. Yatar pozisyonda hazırola geçmiş sırtüstü dümdüz uyuyordu. Battaniyeyi her iki taraftan, bir de ayak ucundan nasıl becerdi ise kıvrımtı. Çok düzenli bir kompozisyondu. Çoraplar ayakkabının içinde, ayakkabılar da yerde, yatağın köşesinde düzgün bir biçimde duruyordu. Fotoğrafını çekmeyi düşünmüştüm. Cesaret edemedim. Özen abla çok mu baskı kuruyordu üstünde Sonra hep birlikte bunu konuştuk ve güldük. Eksantrik adamdı. Sohbeti çok severdi, hergelelik edebiyatına bayılırdı. İnsanların sıradışı

davranışlarını, özellikli yönlerini gözler, bunları malzeme olarak kullanırdı. Kendini saklayanlardan sayılmazdı. Kızdığı durumlarda gizli gizli plan yapmazdı. Açıkça takar ve her fırsatta dillendirirdi. Bu yüzden korkulacak, çekinilecek biri değildi. Birbirimizi kırdık bir ara. Ama sevdik de.

Emre Ergül, Yrd. Doç. Dr. Ekonomi Üniversitesi,
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

Zil, Şal ve Gül...
“Zil, şal ve gül. Bu bahçede raksın bütün hızı...
Şevk akşamında Endülüs üç defa kırmızı...”

Şarkının sözleri, yani Endülüs’de Raks şiiri, biz öğrencileriniz için, Yahya Kemal’den çok size, Ahmet Eyüce’ye aittir hocam. Tasarımın ne olduğunu bize bu dizelerle anlatır, sonra boş bakışlarımıza muzipçe gülümseyerek, iyice düşünmemiz için tekrar edersiniz. Biz de tabii düşünmeye devam ederdik... Kastettiğiniz bütün bağlantıları kurabilmek, tasarımın en uygun haline örnek olarak verdiğiniz bu şiiri, sizinle aynı hassasiyetle algılayabilmek için...

Türk Sanat Müziğini çok severdiniz. Tabii mimarlığı da... Sanırım bu şiir sizin için o çok sevdiğiniz tasarımla sanat müziğini en iyi birleştiren araçtı; öğrencilere bir çırpıda meseleyi anlatabiliyordunuz çünkü. Sırf siz sanat müziğini çok sevdiğiniz, biz de sizi çok sevdiğimiz için, sınıfça TSM korosu kurup, okula kanun ve tef getirip, siz derse girer girmez fasıl söylemeye başlamıştık. Bu aksiyonla mimarlık okulları tarihinde bir ilke imza attığımıza inanmak istemişimdir hep. Ama maalesef “Zil, şal ve gül”ü söylemek çok zordu bizim için, henüz hazır değildik. O yüzden başka şarkılar seçmiştik sizin için. Çok mutlu olmuştunuz. Çok hakettiğiniz. Biz de sizi mutlu etmeyi hakettiğimiz sanırım. İyi tasarım mevzuunu artık anlamlandırmaya başladığımızın bir göstergesiydi bu fasıl nitekim...

Sizin bir hocanız beğenmediği projelere, yanlarından geçerken gözünün ucuyla bakıp “olmamış” dermiş, taklidiniz bizi çok güldürürdü; o kadar ki, taklidinizi taklit ederdik. Sizse “bu proje ya F alır, ya A alır” derdiniz bazen. İşte bunu söylediğinizde mutluluğu ve korkuyu “kıymeti

harbiyelerini” vererek yaşırdık. Projelerimiz üç kez kırmızılaşırdı birden. Üstelik hiçbir zaman “akademik bir F vermek niyetinde” olmadığınızı da bilirdik. Mimarlığı, şevk içinde öğrenmemizi ve yapmamızı isterdiniz hep; “sizinle kavga eden” öğrenciyi severdiniz. “Bana problemlerle değil, çözümlerle gelin” sözünüz, sadece tasarıma değil, aynı zamanda hayata dairdir benim için. “Reytingim yüksektir benim” de derdiniz bazen keyifle, bu sevgiyi sonuna kadar hakettiğinizi bilerek. Siz de bizi severdiniz, biliyorum. O yüzden dersleriniz hiç bitmesin isterdik, çoğu zaman ders arası vermeyi reddetmiştik. Bu da ilklerden olsa gerek.

İşte sizin de istediğiniz ve bizzat yaşadığınız gibi, mimarlık ve zevklerimiz aynı kapıya çıkıyor biz öğrencileriniz için de artık. “Hocanın dediğini yap, gittiği yoldan gitme” demeyin hiç. Yol pek güzelmış. Ve sanırım sonu Endülüs bahçesine varıyor. Hem hocam topladık bizim ekibi bakın yine: Üstelik bu sefer “Zil, şal ve gül”ü çalıştık. Hala çok sorular var kafamızda gerçi, ama şiir de bu sorularla güzelmış, şarkı böyle anlamlıymış zaten. Sanırım mesajınız da buydu değil mi? ■

İpek Ek, Mimar (Metin Arkitera’da yayınlanmıştır.)

Merhabalar,
Ben Ahmet Eyüce Hocamızın 1977-1980 yılları arasında öğrencisiydim. Özellikle çalışma hayatına başladıktan sonra herkese anlattığım bir anekdotu sizlerle de paylaşmak isterim:

Tasarım Ekonomisi dersindeydik. O yıllar üniversitelere polis kordonu içinden ve üst aramasıyla girdiğimiz, öğrencilerin sağ ve sol gruplara ayrılmış olduğu bir dönemdi. Ahmet Hoca kağıt üzerine çizdiğimiz her milimetrenin parasal bir karşılığı olduğunu anlatıyordu. Almanların uyguladığı DIN normlarının o ülke ekonomisiyle ilişkisinden bahsetti ve sonra sınıfa dönerek, “Devrimcilik romantizmi içinde rejim değiştirerek her şeyi düzeltereğinizi düşünüyorsunuz. Batı Almanya, Batı Bloğuna ait ülkeler içinde en ileri olanı; Doğu Almanya Doğu Bloğuna bağlı ülkeler içinde en ileri olanı. Batı Almanya kapitalist bir rejimi

benimsemiş, Doğu ise komünist. Ortak paydaları Alman olmaları. Demek ki rejimleri değil insanı eğitmek ve değiştirmek lazım” demişti.

O yıllarda henüz “insan” odaklı çalışmaların hiç biri popüler değildi ve Ahmet Hoca, çok önceden ve cesur bir tespit ve teşhiste bulunmuştu. Özellikle çalışma hayatına girdikten sonra Hocamın o sözlerini defalarca hatırlatacak olaylarla karşılaştım. Kendisine hep hak verdim ve bir kez daha saygıyla andım. Eğitimciler, aslında öğrencilerini nasıl etkilediklerini bilmiyorlar diye de düşünüyorum. Mesleğini severek yapan tüm eğitimcilere ve özelde Ahmet Eyüce Hocama teşekkür ediyorum. Mekanı cennet olsun. ■

Betül Arısoy

Nev-i Şahsına Münhasır Hocam’a,
1989-90 öğretim yılıydı, yılsonu jürisi yaklaşmış, hocalarımızdan son tashihlerimizi alıyorduk. Sevgili Ahmet Hocam projelerimiz ve teslim tarihi ile ilgili tatlı-sert son uyarılarını yaparken “şu veya bu sebepten dolayı projeyi yetiştiremedik gibi bahanelerle sakın gelmeyin yoksa zararlı çıkarsınız” dedi ve öğrencilik yıllarında yaşadığı, öğrencilerin sözde uyanıklıklarını, “kurt” hocaların -ki kendisi de öyleydi- yemeyeceğini belirten bir anekdot anlatmıştı :

“ODTÜ de okurken yılsonu proje teslim zamanı biraz haytalık yapıp çizimleri teslim gününe yetiştirememiş ve nasıl olsa bir bahane bulup ilave süre alırsız diye düşünmüştük. Ertesi gün gittik ve son gece çizim yaparken projelerin üstüne çay döküldüğünü söyledik. Hocamız kinayeli bir gülümsemeyle “sorun değil çocuklar size 2 gün ilave süre veriyorum.” “ dediğinde sevinçten havalara uçtuk.Ama arkadan gelen ilave uyarıyla sevincimiz kısa sürdü.” “ Haa bu arada gelirken çay dökülen projelerinizi de getirmeyi unutmayın! “ “. Ve biz de gece gündüz uyumaksızın 2 adet proje çizip birine çay dökmek zorunda kaldık. Yani yemezler ! Haydi şimdi evlere !” Işıklar içinde yatın sevgili Hocam. ■

Tanju TÜRKER, Mimar

Ahmet Hocamızı çok yakından tanımadım. Onu Yüksek Lisans yaparken İTÜ Mimarlık Fakültesinde katıldığı bir konferansta beş sene kadar önce gördüm ilk olarak. Şahsına münhasır tarzı, duruşu, cana yakın davranışlarıyla yaklaşık bir buçuk saat süren konuşmasını hiç dağılmadan dinleyebildim. Bu tabi engin birikimi ve sahip olduğu iletişim gücüyle de çok ilgilidir. Ayrıca üç sene önce de Bahçeşehir Üniversitesi'ne araştırma görevlisi için başvurduktan yaklaşık bir hafta sonra, bana açık olan pozisyona daha tecrübeli bir akademisyen düşündüklerini ve benimle de ileride daha başka bir pozisyonda çalışmaktan zevk duyacağını bildirmek için bizzat aramış, babacan bir ses tonuyla konuşmuştu, gerçekten etkilenmiştim. Bu alçak gönüllülük düzeyi aynı birikim ve makama sahip çok az insana nasip olmuştur diye düşünüyorum. Nur içinde yatsın. ■

Fusun Selçuk Kirazoğlu

Ahmet Hoca, birinci sınıfın ilk jürisinde jüri konuşumuzdu. Bilgisi, esprileri, taşı gediğine koyduğu sözleri ve o güzel konuşma üslubu ile önümüzde engin bir denizdi. Jüride, oyma tekniğiyle yitong malzemesine üç boyutlu kompozisyon çalışmamızı sergilemiştik. Ben tüm tasarım prensiplerini uyguladığımı düşündüğüm kompozisyonumla Ahmet Hocanın karşısındaydım. (Merkezi kompozisyon yanında dönme, büyüme, ritm prensiplerini uygulamıştım dün gibi hatırlımdır, ilk heyecan). Aslında kırılmış, rasgele içinde oyuntular yapılmış bir yitong ile zerre estetik olmayan bir ürün çıkarmıştım. Heyecanla yapmaya çalıştığımı anlatıktan sonra biraz da korka korka jüriye döndüm, Ahmet Hoca 'Bu işi babana kahve tepsisi götürür gibi yapmalısın' demişti. O an üzerime gelinmedi diye sevinçliydim belki ama O hemen eksik olan birşeyi o kısa anda dahi öğretmeyi başardı işte. Eşinin isminin; yani Özen'in mimarlıkta birinci prensip olduğunu o gün o jüride o cümleyle beynime kazıdı...tasarım prensipleri içinde kaybolmuş o çaylak benim aslında 'teoride öğrendiklerimi uygulamış olayım da sonuç ürünümün

görüntüsü çok da önemli değil' düşüncesini yıkıvermiştir. Özeni de genç bir kıza ne güzel anlatmıştır...Nurlar içinde rahatça yatsın... ■

Selin Nevrim, İYTE, 2007

Ahmet Hoca ile 2000 yılında tanıştım ilk. O zamandan beri de hem o, hem Özen Hoca, çok sevdiğim, saydığım, hayatımda değeri ayrı olan insanlar oldular hep. Çok güzel anılarım oldu her ikisiyle de. Burada bunlardan birini paylaşmak istiyorum. Ahmet ve Özen Hocalar ile 2001 yılında İzmir Liman Bölgesi Kentsel Tasarım Uluslararası Fikir Yarışmasına katılmaya karar vermiştik. Ahmet Hoca'ların evinde akşamları toplanıp fikir geliştirecektik. Toplantıların ilkinde büyük bir heyecanla paftaları hocaların salonunda sehpa üzerine açtık, ama hangi bölge ile ilgili tartışmaya başlasak Ahmet Hoca'nın o bölgeyle ilgili bir anısı, bir fikri vardı. Kemeraltı çocuğuydu, o alanların hepsinde dünya kadar anısı vardı... Sohbet sohbeti açtı, Ahmet Hoca hem eğlenceli hem engin sohbetiyle saati 12.00 etti. Tek bir çizik bile atmamıştık... İkinci gün toplandık yine aynı sohbetler... Üçüncü gün yine aynı... Kaçınıcı olduğunu hatırlamadığım bir toplantıda gece 11.00 gibi dönemin Belediye Başkanı Ahmet Piriştina aradı, Ahmet ve Özen Hocaların o aylarda tasarladığı Mimar Kemalettin Caddesi'ndeki düzenlemeyle ilgili sokak aydınlatmalarından örneklerin sokağa dikildiğini haber verdi. Kalktık o saatte hep beraber lamba seçmeye gittik... Teslimin çok yaklaştığı günlerden birinde Ahmet Hoca sonunda "Yenal biz bu yarışmaya girmeyelim en iyisi" dedi. Zaten ben de çizemeyeceğimizi anlamıştım ama hocanın sohbetleri benim için doyulmaz olduğu için düzenli olarak her akşam gitmiştim. O akşam toplantıları benim için ikinci bir yüksek lisans gibiydi. Ahmet Hoca'nın durup durup o coşkun ifadesiyle ve büyük misafirperverliğiyle; "Özen, çocuğa dondurma getir", "Özen, çocuğa meyve getir" demesi hala kulaklarımdadır. Işık içinde uyu hocam. ■

Yenal Akgün, Dr.

Birinci sınıfın ilk derslerinden birinde, bize birer üst örtü

tasarımı yaptırmıştı. Benim (bana göre) sıradışı tasarımı gördüğünde "Sen ya çok büyük bir adam olacaksın, ya da hiç bir şey olamayacaksın" demişti... Peki hangisi oldun dersiniz, henüz ben de bilmiyorum. Cevabı sevgili Ahmet Hocamdan alacaktım, fakat sanırım biraz geç kaldım. ■

Cem Kırılangoğlu, İYTE Şehir ve Bölge Planlama, 2003

Ahmet Eyüce'yi 2005'te BAU Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ailesine araştırma görevlisi olarak katıldığım yıl tanıdım. Kısa bir süre sonra dekanımız oldu. O dekanlık ben doktora tezimi verdim, bir kızım oldu; o dekanlık önce öğretim görevlisi sonra yardımcı doçent ve dekan yardımcısı oldum. Ahmet Hoca hep yanımda ve hayatımda, hayatımızdaydı. BAU Mimarlık demek bir bakıma "O" demekmiş, onunla çok özdeşleşmiş. Şimdi eksildi, eksiklendi...

Fakültenin sesiydi. Kelimenin tam anlamıyla... Her gün odalarımızı ziyaret eder, kimi zaman anılarını anlatır, kimi zaman da güncel konularda fikirlerimizi sorardı. Gençleri çok sever ve güvenirdi. Çok iyi bir yöneticiydi. Onun kadar hevesli, heyecanlı, heyecanı etrafına nüfuz eden, tüm enerjisini kalpten ve çok derinden çalıştığı kuruma adayan bir başkası, belki ancak sevgili ve çok değerli yol arkadaşı Özen Eyüce'dir. Bize gerçek anlamda yol arkadaşlığı nasıl olur, iki insan birbirini nasıl tamamlar onu öğrettiler. Şimdi fakülte dilsizleşti, sessizleşti...

Ahmet Hoca'dan ders alan ya da onunla derse girenler bilirler, tekil işler üzerinden konuşurken dahi herkese ulaşırdı sözleri; başka bir yerden bakmayı, sorgulamayı öğretir, görülmeyeni gösterirdi. Jürileri hep çok sevdi, ansızın ziyaret eder, ortamın ciddi havasını yumuşatır, mimarlık kültürüne ilişkin tartışmalar açardı. Koşulsuz itaati sevmeyi; söyleyecek sözü olan, projesini savunacak dişli ve "komik" öğrenciler isterdi karşısında. Dile inanılmaz hâkimdi, bir "aura"sı, sahnesi vardı hocanın, girdiği her ortamda varlığını hissettirir; bildiği tüm dillerde çok akıcı konuşur ve dinletirdi kendini. Kâğıda bakarak konuştuğunu gören olmamıştır.

İstanbul'a aşıktı hoca. Hafta sonları sahafları tavaf eder, kalem ve kitap

peşinde İstanbul'un sokaklarını keşfe çıkardı. Fakültenin her ferdinde Ahmet Hoca'nın hediyesi bir dolmakalem mutlaka vardır. Küçük defterleri büyük sevgiyle bağlandığı ve hemen her gün değiştirdiği dolmakalemleri ile yaptığı eskizler, çizimler, çizgi hikâyelerle doluydu. Edebiyat ortak tutkumuzdu. Son yıllarda kent ve sokak hikâyeleri yazıyordu. Son kitabı baskıda... ama daha yazmak, anlatmak istediği çok şey vardı. Yaşamayı sevmek, ona çocuksu bir hevesle bağlanmak ve tutkuyla yaşamak herkesin pek beceremediği bir büyük iş bence. Ahmet Hoca en çok "yaşamak" işinde başarılıydı. Gerçek bir İzmir ve İstanbul Beyefendisi gibi ve mimarca yaşadı. Onun papyonlu, gözlerinin içi gülen resmi hafızalarımızdan silinmeyecek. ■

"Her ölüm erken ölümdür
Biliyorum Tanrı'm
ama ayrıca aldığın şu hayat
fena değildir
üstü kalsın."

Cemal Süreyya

Nilay Ünsal Gülmez, Yrd. Doç. Dr., BAU Mimarlık ve
Tasarım Fakültesi

Zor şeydir, mimarlığı anlatmak... Frank Lloyd Wright'ın şelale evinden temel tasarımı anlatmak... Avni Arbaş'la, Behruz Çinici'yle tanıştırmak mimarlığı yeni başlayan bir genci... Gözlemin gücüne inandırmak Hilton'un 30. katına çıkarken... Yetenekli bir futbolcunun kıvrak çalımlarından, yaratıcılığından mimarlığın yaratıcılığını ortaya koymak... Mizahı kullanarak güldürmek, güldürürken mimarlığı anımsatarak düşündürmek... Bazen tatlı, bazen sert ifadeler ile uyarmak, cesaretlendirmek, teşvik etmek... Karikatüre akademik bakış açısını önermek, hiç tereddüt etmeden... Serbest elin gücünü anlatmak, teknolojiyi geri plana atmaksızın... Kısacası zor şeydir, mimarlığı sevdirmek... Ama sen bunu hep başardın Ahmet Hocam. ■

Deniz Dokgöz, Mimar

Sevgili Ahmet Hoca'yla birlikteliğimiz D.E.Ü.Mimarlık Bölümü'nde lisans öğrencilik yılları ile başladı. Derslerine girmek büyük bir heyecandı. O heyecan bizim için İ.Y.T.E. Mimarlık bölümünde akademik hayata devam etmek için

vesile olmuştur. Birlikte tezler yazdık, projeler yaptık, derslere girdik, keyifli sohbetler ettik. Hepsisi bizler için unutulmaz anılar içeriyor. Sadece mimarlığa dair değil hayata dair de çok şey öğrendik ondan. "Hayat çok matrak" deyip arkasından zihnimizden asla silinmeyecek bir anısını anlatırdı. İYTE'yi bırakıp İstanbul'a gitmesinin ardından yokluğunu çok hissettik. Sürekli anımsızdır sonrasında. Burada olsaydı şöyle olurdu diye. Unutulmaz bir insan. Sevgiyle ve saygıyla anıyoruz. ■

Ebru Yılmaz, Yrd.Doç.Dr., İYTE Mimarlık Fakültesi
Mimarlık Bölümü

Şeker Bayramı'nın ikinci günü gelen bir telefonla öğrendiğim haber, beni derinden üzdü. Bilindiği kadarı ile herhangi bir sağlık sorunu olmayan Hocamızın genç denilebilecek bir yaşta ani ölümü, bizleri şaşırtmaktan öte şoke etti. Ölüm kuşkusuz ki, herkes için her an olabilecek, aynı zamanda da hiç kimseye yakıştırılamayacak bir şey. Hele hele Ahmet Hoca gibi birine hiç yakıştırılamayacak bir olgu. Haberi öğrenince mesajı bölümümüz öğretim elemanlarına iletme gereğini hissettim. Ancak mesajı yazarken bile inanasım gelmedi. Bu mesajı yazıyorum ama gerçek mi? , diye düşündüm. Sonra da, keşke yalan olsa. En fazla yanlış bir bilgiyi sirküle etmiş olurum, dedim.

Ahmet Hocamız, Bölümümüzün Ege Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi'ne, ardından Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'ne bağlı olduğu dönemde, Mimarlık Fakültesi kurulduğunda Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim üyelerindendi. Bir dönem Arabistan'da çalıştı. Daha sonra İYTE ve Bahçeşehir Üniversitelerinde idari ağırlıklı görevler üslendi. Ama sanırım, en uzun çalışma dönemi Ege ve Dokuz Eylül'ü olarak geçti.

Ben lisans eğitimine başladığımda Bölümümüzde öğretim üyesi idi, sanırım Yardımcı Doçentti. Ekip olarak girilen Yapı Bilgisi ve Mimari Tasarım derslerinde yer alan hocalardandı. Lisans eğitiminde hocam oldu. Doktora eğitimimde kendisinden bir ders aldım. 2. Sınıfın Mimari Tasarım dersine giren ekipte, o hoca, ben asistan olarak yer aldık. Çeşitli bilimsel toplantılarda bir

arada bulunduk. Hatta bir panelin panelistleri arasında idik. Ahmet Hocamız, enerjik, esprili, yaşamı tiye alan, her yönü ile sıradışı, entelektüel, renkli bir kişilikti. İyi bir hatip, özgüveni ve temsiliyet gücü yüksek, özgün fikirleri olan biri idi. Doktora eğitimim sırasında kendisinden aldığım ders sürecinde, çok keyifle çalıştım. Bölümden üç asistan arkadaşım ile birlikte aldığımız derste, bireysel rapor - dosya teslimi söz konusu idi. Bu kapsamda hazırladığım ödevi anımsıyorum. A4 kağıdı yatay kullanarak, mizampaj ve sunum olarak farklı bir şekilde, kesik uçlu kalemle el yazması olarak hazırlamıştım. Fikir üretme süreci dışında hazırlanması için, iki uzun bayram tatilini ödev için ayırmıştım. Ödev, 100 sayfayı aşkın idi ama, gene de yapmak istediğim her şeyi yapamamıştım. Hocamızın yönlendirmeleri ve katkıları ile, sık bir çalışma olmuştu, ben beğenmişim. Ahmet Hoca da beğenmişti.

Her zaman pek çok yönü ile bize örnek olan Hocamızı saygı ve rahmetle anıyorum. Kendisi, tanıyanlarının anılarında, gönüllerinde yaşayacaktır. ■

Prof. Dr. Eti Akyüz Levi, DEÜ Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Bölümü Başkanı

Ahmet Hocam, Okuldan girdiğim ilk gün mimar olmak adına bana umut veren insan oldu. Bir gün olsun desteğini eksik etmedi. İlgili bir hoca ve iyi bir eğitmeni. Onu hep anılarımda yaşatacağım. ■

Didem Ververi, Mimar

Meraba; Tamam, anladık kariyerin boyunca koltuğunda etliye, sütlüye karışmadan oturamadin, pırıl pırıl meslektaşlar yetiştirdin, her şeyi pratik yoldan, yol koşmadan kısıdan hallettin.

Ama biz senin yaşantını da böylesine kısa bitir demedik ki !!

Olmadı be Ahmet hoca, hiç olmadı, arkada o kadar çok seven bıraktın ki.

Okul yıllarımda asistanım olduğun halde, kimseye hocam demediğim gibi sana da,” hocam” demedim. Hep Ahmet’tin... Tüm öğrencilerin gibi bana da iyiyi, güzeli, doğruyu öğreten sevgili Ahmet Hocam.

Bir anı anlat derler; hangisini? İstanbul’a Picasso sergisi geldiğinde, İzmir şube üyeleri olarak, son dakikada karar verip, gezmek istediğimizde, rehber bulamadığımızda, telefonla arayıp, “Ahmet İstanbul’a geliyoruz ama gezdirecek kimsemiz yok.” diye telefon ettiğimde, “Seni buralarda öksüz bırakmayız.” diyerek, ilk gün birisi İzmirli, yüksek lisans yapan öğrencilerden, pırıl pırıl iki genç mimar kızımızı, bizi gezdiresin diye ayarlamıştın bile.İ kinci gün ise, Bahçeşehir Üniversitesi’nin koskoca dekanı olarak,sevgili eşin Özen’le sabahdan akşama, bizlere müzeleri gezdirdiğini ve bundan nasıl keyif aldığımızı, unutulmaz anılardan sadece bir tanesi.

Daha yapacak çok şeyin varken,bizleri bırakıp gittin diye sana sitemden başka ne diyeyim ki.....

Hiç unutulmayacağına inanarak sevgiyle kal, Ahmet Hocam. ■

Ayşe Atatoprak, Mimar

Yıl 1989. Üniversitenin ikinci senesinde mimari projeler için ilk defa gerçek anlamda “Jüri” ile tanışıyorduk. Bizi Ahmet Eyüce için uyarışlardı. “Projeyi sağlam sun, iyi anlat, boş konuşma, geveleme... Eğer sözünü keserek soru sorarsa, aynı anda hem hazır cevap ol, hem de mantıklı” (ki çoğumuzun çuvalladığı nokta buydu.)

Uyarıların ne kadar doğru olduğunu görmüştük: Ahmet Hoca, projesini iyi anlatamayanları bilinçli olarak konuşmaya zorluyor; mantıklı ve etkili konuşamayanları -artık herkesin iyi bildiği- alaycılığı ile hırpalıyordu. O alaycılığın gelecek için “vitamin”;

hırpalanmanın ise “aşı” olduğunu henüz anlamamış olmanın verdiği korku içinde kalmıştık. İyi hazırlanmamış projeleri lafa boğarak sunmaya çalışan arkadaşlarımız da vardı elbet. İşte onlar kimsenin hayatı boyunca unutamayacağı o müthiş veciz cümle ile susuyorlardı: “Eğer lafla mimar olunsaydı, ben Leonardo Da Vinci olurum!...”

Benim ağzım biraz laf yapar; alaycılık aşısını uygun düzeyde latife ile karşılamıştım. Projemin çok iyi olmadığı açıktı ama, jüriyi Ahmet Hocamın “bu düzeyde mimarlık öğrencisinden beklediğim savunma budur.” övgüsü ile atlatmıştım.

Sanırım izleyenleri de bayağı eğlendirmiştik. Zira, sonraki jüride ben paftaları asarken, koridordan “Boygar’la Ahmet Hocanın jürisi başlıyor” sesi geldi. Ardından da içeriye toplu bir giriş... Ahmet Hocamın ayakta, elleri ile ceplerini esneterek “Boygar, bundan sonra seninle jürilerimiz için bilet keseceğiz.” dedi. “İçeri yeni girenler 500 TL.versinler.” (eski para tabii...) Toplanan parayı saydı; arkadaşlarımdan birisini jüri için kahve almaya gönderdi. Kalan üç-beş lirayı da özenle ikiye bölüp, yarısını bana verdi. O günden sonra Ahmet Hocam ile ilişkimin diğer arkadaşlarımdan farklı olduğunu hissettim; öyle ya, ben biraz daha “eşit”tim !...

Yıl 1991. Çoğu arkadaşına göre daha rahat ilişki kurabildiğim Ahmet Hocamın “20.yy. Mimarlığı ve Kuramı” dersini alıyorum. Asistanı da okulda en sevdiğimiz insanlardan Kıvılcım Hocamız. (Keskiner) İlk vize sınavını hiç unutamam. Saat 9.01, Ahmet Hoca derslikte. 9.03, soru tahtada: “Endüstri devriminin modern mimarlık kuramındaki etkilerinin, öğrenci tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını belirleyebileceğini düşündüğünüz soruyu sorup; cevabını yazın. Soru ve cevap eşit ağırlıktadır.” ...!!!!... 9.04, “Kağıtları saat 11.30’da odama getirirsiniz”. 9.05, Ahmet Hocamız derslikten çıktı.!!!!... (Aslında arkadan sessizliği bozan bir hayret nidası gelmişti ama burada yazamam...) Bence sınavın kendisi bile dersti !... Okul hali, ben final sınavını biraz sallamıştım. Nasıl olsa vizeler iyiydi. (O ilk vizeyi iyi atlatmıştım yani!) Sınav notları asılacağı gün Kıvılcım Hocam

beni çağırdı. “Boygar, Ahmet Hocan seni bırakmak istiyor” dedi. “Sınavın geçmeye yetiyor olsan da senden beklediğinin altında kalmışsın; ‘gelecek sene de dersi alsan daha iyi olur’ diyor.” ...Oluur... Çalışarak okuduğum için derslerin tamamını alamıyordum; henüz dersren kalmamış olsam da okulum uzuyordu nasılsa. Arkadaşlarım bu işe bir hayli bozuldular; itiraz etmemi isteyen, eylem önerileri falan... Ben anlattım onlara; “anladım Ahmet Hocamı, siz düşünmeyin beni...” Bütünlemeye de girmedim; Hocamla bir dönem daha ders yaptık!...

Ahmet Hocam’la ders dışında da sohbetimiz gelişmişti. Anlatması uzun çok sohbet hatırlıyorum. Ama, şiir konusunda bir tanesini paylaşmak faydalı olur sanırım. Evet “faydalı”, zira ikili ilişkiler ve sosyal barış açısından pragmatik bir faydacılığa sahip şu dizeyi ondan öğrenmiştim. O kadar etkileyici -ve faydalı- ki, şairini hatırlayamıyorum:

“Severim tüm kadınları,
Seni bana hatırlatırlar diye...” ■

Boygar Özlen, Mimar

Sıranın Bir Hayli Dışındaydı... Önce kantin-koridor aşinalığı; sonra sınıf, mesai arkadaşlığı; aile dostluğu; kırk yıla dayanan, mola almamış bir dostluk ve güven; ardından o büyük sessizlik...

ODTÜ’de iki yıl aralıklı idik; sağda solda seyrek karşılaşmalar dışında bir ilişkimiz olmadı. Hafızaya kolay yerleşen, farklı bir tipi vardı; yıllar sonra yüksek lisans giriş sınavında görünce hemen hatırladım. İki ay sonra, Ekim 1974’de, yaklaşık 39 yıl sürecek bir dostluk demir aldı.

Koltuğunun altında birkaç karpuz birden taşıyordu: Buca’da asistandı; evliydi; iki yıllık bir yüksek lisans programında tam zamanlı talebeydi; akşamları piyasaya proje yapıyordu; yaz tatilinde de askere (4 aylık kısa dönem) gitti, geldi. Karpuzların hiç birini düşürmedi. Ahmet Samsunlu’dan aldığımız altyapı dersinde hazırladığı, çöp konusundaki (o zamanlar ‘katı atık’ tabiri henüz keşfedilmemişti) dönem ödevi hafızamda özellikle yer etmiştir: kaynak (referans) kullanmadan sırf zekası, birikimi ve aykırı yaklaşımıyla hazırladığı ödevi, metinden okumadan, notlara bakmadan, etkili irticali

sunumuyla çarpıcı bir şekilde anlatmış, konuya farklı, sıra dışı bir bakış açısı oluşturmuştu. İmrenmişim.

Bu sıra dışı yaklaşımına ve konum alışına sonraki yıllarda, özellikle de Cidde'de, Kral Abdülaziz Üniversitesi'ndeki (KAAU) 6 yıllık birlikteliğimiz sırasında defalarca şahit oldum. Deliler gibi çaba sarfedenlerden değildi, akıllılar gibi düşünenlerdendi; kafası bedeninden daha fazla çalışırdı. Onun bu "çok katmanlı" sıra dışılığını İpek Ek, çok çarpıcı bir örnekle, "Zil, Şal ve Gül" başlıklı yazısında büyük bir içtenlikle, zarafetle ve belagatle anlatıyor. Benzer şeyleri kuru satırlarla tekrarlamak yerine, kolaycılığa kaçıp, okumamış olanları o imrendiğim yazıyı okumaya davet ediyorum*. Cidde yıllarında (1981-87) "Eyüç" (bizim evde adı böyle geçerdi) Zil, Şal ve Gül'ü henüz tedavüle sokmamıştı (belki de orada bir anlam taşımayacağı için kullanmıyordu); ancak, bahsettiğim yazı ve örnek onun sıra dışılığının biçim ve boyutunu çok güzel anlatıyor. Kafalarımızın uyumu birlikte girdiğimiz ve yürüttüğümüz derslerde ve katıldığımız akademik çalışmalarda çok büyük rahatlık ve verim sağlıyordu. KAAU Mimarlık Bölümünün eğitim programı revizyonu sırasında, tasarım stüdyolarının sistematik ve hiyerarşik kurguya kavuşturulması için harcadığı çaba ve koyduğu katkı unutulacak gibi değildir. KAAU o programı hiçbir zaman uygulamadı; Eyüç, Türkiye'de çalıştığı ve yönettiği okullarda benzer bir uygulama oturtabildi mi; 'hocaya (hocanın ilgisine veya keyfine) göre proje konusu'nun yerine 'bütüncül sisteme göre proje konusu' disiplinini yerleştirebildi mi? bilmiyorum.

Tam manasıyla farkında olsalar da, olmasalar da, onu anlayan ve anlamayan ülkemiz mimarlık eğitimi camiasının kaybı gerçekten büyüktür. Allah'dan kendisi için rahmet dilerim. Başımız sağ olsun. ■

* www.arkitera.com/görüş/

Numan Cebeci, Mimar

Prof.Dr. Ahmet Eyüce, günümüz mimarlık alanının bence en renkli simalarından biriydi. Çok neşeli ve canlı bir kişiliğe sahipti. Onu, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'ne ilk geldiğimde Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Mimarlık

Bölüm Başkanı olarak tanıdım. Enstitü'nün öğretim kadrosuna katılmamda rolü büyüktür. Kendisi ile 1996 yılının Eylül ayından, emekli olup İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi'ne gittiği 2004 yılına kadar aynı Fakültede bulunma mutluluğuna eriştim. Mutluluk dememin nedeni, bulunduğu ortamda hissettirdiği hem mesleki, hem de insani pozitif yaklaşımları ve herşeyden önemlisi kendine duyduğu güvendi. Bu güven hissi, ister istemez karşındakini de etkiler ve sizin de kendinize güven duymanızı ve karşılaştığınız problemlerin çözümünü kolay olarak görmenizi sağlardı.

İzmir'de Mimar Kemalettin Caddesi'ne yolu düşenler, o dış mekân Ahmet Eyüce'nin tasarladığını, malzemelerini tek tek seçerek bezediğini hatırlasınlar. Ben oradan her geçişimde, her köşede Ahmet Hoca'nın tümcelerini duyar gibi olacağım. Varyanttan inerken ve çıkarken gerek adımlarımızın, gerek araçların tekerleklerinin altında çalıştıkça parlayan taşlara kadar bütün detaylar, onun tasarım yaklaşımıydı. İzmir'de bu mekanlara yolu düşenler, buralardan geçerken, inanıyorum onu da yanlarında yürüyormuş gibi hissedeceklerdir.

Ahmet Eyüce; mesleği ile bütünleşmiş, mimarlığı bir hayat tarzı olarak benimsemiş, aktif, hayata bağlı ve iyi bir insandı. Vefatından birgün önce telefonla görüşmüştük. Her zamanki Ahmet Eyüce idi yine... Candan, heyecanlı ve yaşama bağlı. Birgün sonra onun vefatını duyduğumda inanamadım. Hocamızın vefat ettiği ve artık aramızda olmayacağı duygusu çok sarsıcı...

Ahmet Hocam, gece gökyüzüne baktığımızda çok ama çok uzaklarda parıldayan yıldızlar gibiydi. Bir yaz günü, kayan bir yıldız gibi aramızdan geçti gitti. Gitti ama arkasında birçok anı, düşünce, eser ve dost bıraktı. Aslında gitmedi, yaşadığı yerden ayrıldı

ÜSTTE KAAU, 1983 (Fotoğraf: Numan Cebeci)

ALTTA Bahçeşehir Üniversitesi'nde Dönemin Mimarlık Fakültesi Dekanları Toplantısından Ahmet Eyüce ile bir anı (15 Eylül 2006), (Fotoğraf: Başak İpekoğlu)

ve bütün sevenlerinin gönüllerinde kendisine ayrılmış yere yerleşti. Değerli anılarımız arasında daima yerini koruyacak ve bizi tebessüm ettirecek bir kişilikti Ahmet Hoca... Geride sayısız öğrenci ve önemli mesleki fikirler bıraktı, Türkiye mimarlık alanında yerini aldı ve meslekte daima anılacak şekilde taçlandı.

Güle güle Ahmet Eyüce Hocam, sizi hep iyiliklerle, güzelliklerle anacağız, sizi tanımak çok güzeldi ve ayrıcalıklıydı, bizim hayatımıza girdiniz ve kalbimizde taht kurdunuz. ■

Başak İpekoğlu, Prof. Dr., İYTE, Mimarlık Fakültesi, Mimari Restorasyon Bölüm Başkanı

Gidenin Ardından....
Bir adamın yaklaşık on yıl asistanı olmak ne demek az insan bilir.... Senkronize yaşam! Taklit mi? Öykünmek mi, öğrenip te benzemek mi aslında? Mustafa Abi'ye sormuş, Arabistan'dan döndüğünde " benim asistanım kim olsun ?" diye... O da "Kıvılcım yakışır" demiş... Lisans düzeyinde öğrencisi olamamış, hep üst sınıflardan dinlemiştim...
Yakıştık doğrusu, iyi bir takımdık... O dönem öğrencilerimiz olanlar bilir! Çok benzerdik... Annesi bile bir sohbetle, "doğursam seni bu kadar Ahmet'e

benzetemezdim” demişti... Çizdiğim bir proje O’na ait sanıldığında “proje O’nun değil ama müellif O’nun projesi” diye açıklamıştım... Bir sınav sabahı, Ahmet Abi ilk defa geç geldi, ben soruları yazıp sınavı başlatmıştım... Tahtaya bakıp “ bu kadar mı deşifre oldum?” diye bir kahkaha attı... Konuşmadan anlaşılmayı, direktiflerini bir bakışıyla uygulamayı, O’nun gibi davranmayı öğrenmişim... Uçmanın zamanı gelmişti! Hiç affetmedi... Ama söz verdim bir gün bakan olursa müsteşarı olacaktım... Zor’du. Tanıdığım egosu en yüksek insandı yaşamımda... Çok didiştik... “Özen Abi daha iyi hoca” da dedim, “siz, bizden, sizden daha iyi olmamızı bekliyorsunuz” da...O da bana neler, neler? Her şeyime karıştırdı. Hatta ilk lamy kalemim kırmızı olamadı, zorla beyaz aldırdı, hocalara yakışmazmış!... Sadece “daha iyi olayım” diye... Kaç defa küsüştük kim bilir? “Kıvılcım nasılsa beni affeder!” lafını kaç defa duydum....Nasıl affetmeyeyim? Zeka, espri, yaşam sevinci, bitmeyen bir enerji, dilbilim, hitabet, sonsuz bir disiplin ve iş ahlakı, iyi giyinmek, iyi yemek yemek, iyi içmek, Özen Abi’imize sadakat, toplamda kaliteli olmak ve kaliteyi yaşamak... Nevzat’ı tanıdım, Sermet’i, Azan’ı, Aysel’i, Hikmet’i... Ve ben... Hepimiz sana sevdalıydık, hayrandık... Az insan seni bizim kadar tanıdı... Hayatı paylaştık... Sabah, akşam, gece-gündüz... Evlerinin çocuğu, ben Onlar’ın kızıydım... Kim bilir bizden sonra da, kimler girdi koca gönlüne? Öksüz bıraktın hepimizi... Beter olduk gidişinle... Bu kadar ani mi olmalıydı? Şaka gibi! Her duyanın ilk feryadıydı. Tekrar hocalığa geri dönüyorum Abi... Öğlen rakısında gençlerle yaşamı konuşup, daha da gençlere senden öğrendiklerimi aktarabilmek için... “Samimiyetle laubaliliğin farkı” nı öğreteceğim... Sana ilk defa, “sen” diyorum Abi! Affet! Siz desem okuyanlar algılayamayabilirdi... Öğrencilerim biraz gevşerlerse onlara “tehdidin pedagojik bir yöntem olmadığını, ama hep işe yaradığını” söyleyeceğim... Bir barbunya pilaki fotoğrafı, bir roka-balık resmi koyarım görsellerin içine ki, dikkatleri toplansın... Ama vallaha bitirmeyeceğim doktoramı... Oradan da yetiştirdin bana

aslında da, son barışmamızda sen de vazgeçmiş, “kızım bari yaz, çiçek yaz, böcek yaz, ama yaz” demiştin... Kim derdi ki ilk yazım bu olacak... Oralarda sizi bulurum ben... Amcamı, seni.... Zaten cafe-konyak başlamışsınızdır, Hikmet’le ben gelmeden. ■

Kıvılcım Keskiner, Y.Mimar

İyi bir öğrenciniz olduğumu hiç düşünmedim. Altıncı dönemde, müze yerine toplu konut projesini seçtiğimde seçeneğimin bu olacağını en başından biliyordunuz. Betonarme kafeslerin birinde yaşadığımdan..., bundan nefret ettiğimden ve sıkıntılarımın ne kadar çok olduğundan önceki derslerinizde bahsetmişim. İyi öğrenciler söylediklerinizi unutmaz. Kötülerinin sözlerini de siz unutmazsınız. Dönem ortasında bir çanta dolusu baştan savma eskizlerle dolu olarak geldiğimde; ‘Seni bırakacağım!’ demiştiniz; ‘Hem de FD ile değil FF ile. Kaldın mı hakkını vereceksin!’ Gözlerimin içine öyle baktığınızda bir kaç dönem önce söylediğiniz; ‘Öğrencini nasıl motive edeceğini bileceksin. Kimini takdir edeceksin, kimine ‘Senden bir bok olmaz!’ diyeceksin.’ sözünüzü bir çırpıda unutmuştum. İki gün boyunca uyumayıp ölçekli çizimleri getirdiğimde; ‘Bunlar olmuş’ demiştiniz. Yarım saat sonra jüride söylenecek milyon tane mimari terim benim için sözlerinizin yerini tutamazdı. Dönem sonunda bütün öğrencileriniz odanızda toplandığında heyecan içindeydim; ‘Notlarınızı yüksekten alçağa söyleyeceğim.’ demiştiniz. İlk isim elbette ‘İpek’ti. Notu: BA. Sizden AA almanın mümkün olduğunu sanırım henüz bilmiyorduk. İpek’in notu hakettiğine hiç şüphemiz yoktu. İkinci isme geldiğinizde gözünüzün önünde olmama rağmen aranır gibi yapıp bilinçli olarak; ‘Haziran nerede?’ demiştiniz. Sağ elimi kaldırıp; ‘Buradayım’ demiştim. Gözleriniz gözlerimi bulduğunda sözleriniz boğazıma yumruk gibi inmişti;

‘Sen aşık mısın?’ Sevgilim olduğunu biliyordunuz. Onun iki alt dönemde olduğunu da. Kantinde bir çok el ele gördüğünüzü hatırlıyordum. Beraber yemek yerken size bir çok kez selam vermiştik. Siz anlamıştınız. Ben uzunca bir süre kız arkadaşımın etkisindeydim. Projemin değil. Kısa süren bir sessizlikten sonra; ‘Evet’ demiştim. Bu kez diğerlerine bakıp; ‘Bravo!’ demiştiniz; ‘Bakın doğruyu söyledi. Delikanlı adamı severim.’ Tekrar bana dönmüştünüz; ‘Ben de açık konuşacağım. Senin projenin hakkı BA. Ama sana dönem boyunca gösterdiğin performanstan ötürü BB verebilirim.’ Sizden BA almak! Rüyamda görsem inanmazdım. En azından sonrasında o anı rüyamda gördüğümü size bir kez daha kesinlikle söylemezdim. Gayriresmi not açıklamanızdan sonra bir çok arkadaşım; ‘Merak etme BA verir’ demişti. Notlar asıldığında isminin karşısında ‘BB’ yazıyordu. Siz benim motivasyonumu ömür boyu kaybetmememi istiyordunuz. Bu yüzden üçüncü dönemdeki bir dersinizin ortasında otuz öğrencinizin gözlerine bakıp, cevabını veremeyeceğinden emin olduğunuz zat-ı alime dönerek; ‘Söyle bakalım kimdi Louvre Piramidi’nin mimarı?’ dediğinizde; ‘Bu anı dün gece rüyamda gördüm’ deyivermişim. Sizin deyiminizle ‘cahil cesareti’ bende bir hayli bulunmaktaydı. Yine yanılmamıştınız. Bir mimar olarak Paris’e iki sefer gitmeme rağmen Louvre Müzesi’ni hiç görmedim. İkinci gidişimin son sabahı, nasıl olduysa kendimi halen arkadaşlarıma ‘yahu şu meşhur bina var ya...’ diyerek anlatmaya çalıştığım binanın karşısında bulduğum, uykusuzluktan kırıldığım, saatime bakıp dönüş uçuşuma henüz dört saat kaldığını öğrendiğim günün sabahı; ‘Gidip Louvre’u göreyim bari’ demiştim. Sabahın sekizinde müzenin girişindeki cam piramidin önünde bekleyen bir kaç yaşlı turistin arkasında sıraya girdiğimde normalde 15 euro olduğunu hatırladığım giriş ücretinin her ayın ilk gününde alınmadığını öğrenmişim. O

günün bir mayıs ve resmi tatil olduğunu öğrendiğimde ise iki kere yıkılmışım.

Birincisi;

Nasıl olur da gelmeye niyet ettiğim bir gün müze hem bedava hem kapalı olurdu?

İkincisi ise;

Sol tandanslı bir anne-babadan doğma olan bendeniz nasıl olur da o günün bir mayıs olduğunun farkında olmazdı? O gün iyi bir mimar olamayacağımı anladım. Hamurumda olmadığı gibi kaderimde de yoktu. İkiz kuleleri bir gün görecektim o gün eminim 11 Eylül 2001 olurdu. La Sagrada Familia'yı görecektim, ben gitmeden bir gün önce tamamlanırdı. Palazzo Botta'yı ziyaret etsem kesin kafama bir tuğla isabet ederdi. Ankara'daki köprülül kavşağı görmeye gitsem en az beş araç birbirine girerdi. Benim on sene sonra anladığımı siz belki de ilk gün farketmişsiniz.

İlk paragrafta söylediğim sözünü düzeltmek istiyorum. İyi öğrenciler unutmaz. Kötü öğrenciler hem unutmaz hem de istesiniz de onları unutamazsınız. Bundan bir kaç ay önce, bir asistanınız vasıtasıyla selam gönderdiğimde vermiş olduğunuz cevap ve hakkımda söyledikleriniz beni hem şaşırtmış hem de çok mutlu etmişti. Takip eden bir kaç hafta sonra evimin balkonuna, iyi bir öğrenciniz olan Sezer ile, henüz beş aylık kedimin kumunu, direnişten kalma gaz maskelerimizle değiştirirken inanılmaz bir şey oldu. Sezer;

'Ahmet Hoca ne yapıyor acaba? En son ne zaman gördün?' diye sordu.

Bir kaç hafta önce tam aynı yerde, balkonda kedinin kumunu değiştirirken sizi Özen Hoca ile beraber bizim sokağın başında gördüğümü hatırladım. Yine bir arkadaşımı 'kedinin kumunu değiştirmek' gibi bir eziyete ortak ettiğim zaman. İkinizin de elinizde muhtemelen 'Ali Usta'dan alınan dondurmalar vardı. Üzerinizde krem rengi bir pantolon, açık renkli bir gömlek, ve işlevinin dışında bir aksesuar olarak çok iyi taşıdığınız pantolon askılarınız vardı. Öğrenim hayatım boyunca şapkalarımı her zaman kafamda bulundurduğumdan, bir gün dayanamayıp;

'Kapalı alanda şapka takılmaz!' diye gürlemişsiniz.

'O sadece beni güneşten korumuyor,

aynı zamanda bir aksesuar' demiştim. (bkz. Cahil Cesareti)

Cevabınız mükemmeldi;

'Bu söylediklerin kapalı alanda takılmadığı gerçeğini değiştirmiyor.'

O an bunları düşünmüştüm. Siz yan yana oldukça neşeli muhabbet edip sokağı yokuş aşağı adımlarken ben size el sallayıp;

'Ahmet Hocam nasılsınız?' diye bağırarak istemişim.

Yaz mevsimi olduğundan üzerimde sadece kısa bir sort olduğunu unutmuşum. Bu yüzden, bu kez de beni görmenizden ölesiye korkup, yardım eden arkadaşımın şaşkın bakışları arasında üçüncü kattaki dairemin cam korkulukları arkasına saklanmışım. İkinci dönemdeki 'Transparency' ödevinde koca kartonun ortasına pencere yapan ben olmamama rağmen heyecandan camın şeffaflığını hesaba katamamışım.

Korktuğum olmadı. Beni görmediniz.

Ancak ben sizi sokağın sonuna kadar izledim. Gülümsüyordunuz.

Gülümsetiyordunuz. Özen Hoca'ya neler anlattığınızı merak ettim. Sizi en son o gün gördüm.

Bu yazıyı, adınıza bir mimarlık dergisinin gelecek sayısında, sizinle olan anılarımızın yer alacağını söyleyen mail'i aldıktan bir hafta sonra yazıyorum. Yine bir gecenin körü.

Teslim gününü beş gün geçmiş.

Elimden tuttuğunuz o ilk günden ise tamı tamına on dört yıl. Projelerimi de hep geç teslim ederdim hatırlıyorsunuz değil mi? Elbette hatırlıyorsunuz. Bir arkadaşımın projesine yakın bir lokasyonda tasarladığım binanın yerin göstermek için onun paftasını astığımda;

'Ödünç paftayla jüriye çıkan ilk defa görüyorum.' bile dedirtmişim size.

Zamanında yetiştirseydim bile yazıyı dergiye göndereceğimi pek zannetmiyorum.

Sanırım üç yüz elli kelimeyi biraz geçmişim. Yine aynı şeyi yapıyorum değil mi? Cesaretim olmadığını kabulleneceğime sebebi başka yerde arıyorum. Jüri zamanı, projesinden yüzlerce kesit alıp binlerce paftalar çizen öğrencinizin yanına iki kıcıkırık paftamı asmak istemeyen halimdeyim. Belki de değişen fiziksel görüntüme rağmen hatırlanmak istediğim için yoktur huylarımda değişiklik. Beni bu halimle hatırladığınızı

biliyorum.

Tasarladığı evin holünde, giriş kapısının tam karşısına kanepa koyan bir arkadaşımın jürisinde;

'Haziran bu evde yaşasa kapıyı açar açmaz bu kanepeye kıvrılıp uyur.' diye sataştığınız halimle.

'Siz hiç oyun oynar mısınız?' diye sorduğunuzda;

'Oynarız hocam. Hatta geçen gün oynarken yanımdan geçtiniz.'

cevabımdan hoşnut kalmayıp;

'Ben sizin gibi üniversitedeki gençlerin Briç oynamasını beklerdim, adam sandalyeleri dizip dolmuşçuluk oynamaktan bahsediyor.' dediğiniz halimle.

"Contrast" ödevinde çubuk makarnaları kartona dik olarak yapıştırmaya çalıştığım halimle.

Stadyum projesinde çıkmaza girdiğimde;

'Futbol'u sevmem ki ben! Takım bile tutmam ama günde en az iki spor gazetesi almaya başladım!' diye söylenirken yakaladığınız ardından; 'Futbolu küçümseme. Sakın basite indirgeme. Çok komplike bir oyundur. Sahada neler döner. Tam saha presler, adam adama markajlar, ofsayt taktikleri. Maçı bir dahaki sefer bu gözle izle.' tavsiyesini verdiğiniz halimle...

'Siz buradan çıkınca mimar olacağınızı mı zannediyorsunuz?' derdiniz;

'Yarınız mimarlık bile yapmayacak. Ya da yaptığınıza mimarlık denmeyecek.

Kiminiz üç kuruşa proje çizecek, kiminiz müteahhit olup çok paralar kazanacak. Kiminiz akademisyen olacak. Kiminiz belki şarkı söyleyecek.'

Ben de bu söylediklerinizden birini yapıyorum. Başka bir arkadaşım diğerini. Bir başkası başka bir diğerini. Birimiz evlendi. Ötekimizin çocuğu bile oldu. O iki bayan öğrenciniz beraber ofis açtılar. Üçüncü arkadaşları yurtdışında. Birimizin kendi öğrencileri bile var. 'Sen çok para kazanırsın' dediğiniz öğrenciniz sanırım gerçekten çok para kazanıyor. Birimiz şu an yatağında uyuyor. Ötekisi, dünyanın öbür ucunda kalfasına iş tarif ediyor. Ancak ortak bir yönümüz var; Ne zaman bir kaçımız bir araya gelsek, haberiniz olmadan size fasıl yaptığımız gün yüzünüzde gördüğümüz o gülümsemeyi konuşuyoruz... ■

Haziran Günel, Mimar